

Tájékoztató

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény alapján indult vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárásokról

**BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
2020. május**

Kérelem benyújtása, tartalmi követelményei

Vízhasználat gyakorlásához, vízilétesítmény használatbavételéhez (a továbbiakban: üzemeltetéshez) szükséges vízjogi üzemeltetési engedélyt annak kell kérni, aki a vízhasználattal vagy a létesítmény üzemeltetésével járó - a jogszabályokban és a hatósági előírásokban meghatározott - jogokat és kötelezettségeket közvetlenül gyakorolja, illetve teljesíti.

Ha az engedély iránti kérelmet benyújtó építető, a tulajdonos vagy a vagyongekezelő személye nem azonos az üzemeltető személyével, a vízügyi hatóság az üzemeltetés jogcímét, annak személyi és tárgyi feltételeit megvizsgálja.

A kérelemhez *a vízjogi engedélyezési eljárásához szükséges dokumentáció tartalmáról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet* 3. számú mellékletében meghatározottak szerinti mellékleteket kell csatolni.

A kérelmet a területileg illetékes megyei katasztrófavédelmi igazgatóságra kell benyújtani. A katasztrófavédelmi igazgatóságok illetékességi területét *a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet* 3. számú melléklete határozza meg.

Az ügyfél *az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény* alapján jogosult az ügyei intézése során ügyintézési cselekményeit elektronikus úton végezni, nyilatkozatait elektronikus úton megtenni.

Az Eüsztv. alapján elektronikus ügyintézésre köteles:

- a) az ügyfélként eljáró
 - aa) gazdálkodó szervezet,
 - ab) állam,
 - ac) önkormányzat,
 - ad) költségvetési szerv,
 - ae) ügyész,
 - af) jegyző,
 - ag) köztestület,
- b) az ügyfél jogi képviselője.

A vízjogi üzemeltetési engedély iránti kérelem csak írásban terjeszthető elő.

A vízjogi üzemeltetési engedély iránti kérelem csak írásban terjeszthető elő. A vízjogi üzemeltetési engedély kérelmet az elektronikus eljárásra köteles ügyfeleknek, továbbá az azt választó természetes személyeknek a VIZEK rendszeren keresztül kell benyújtani.

Link: <https://vizek.gov.hu/>

A vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárásra irányadó követelmények, előírások:

Nem szükséges a vízügyi igazgatóság vagyongekezelői hozzájárulása

- a) a vízjogi üzemeltetési engedélyezéshez, ha a vízilétesítmény a vízjogi létesítési engedélyben foglaltaknak megfelelően kerül megvalósításra, vagy
- b) ha, a vízjogi üzemeltetési engedély módosítása iránti kérelem csak az igénybe vett vízmennyiség csökkentésére irányul.

A vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárásban vizsgálni kell különösen:

- a) a vízjogi létesítési engedélyben, az engedélyezési tervdokumentációban foglalt teljesítését;

b) a 72/1996. korm. rendeletben, valamint a létesítési engedélyben meghatározott rendelkezésekre figyelemmel a próbaüzemeltetés eredményét, illetve az erre vonatkozó adatokat;

c) víziközművek esetén az üzemeltetési szabályzatot és a víziközmű üzemeltetésével összefüggő jogszabályban meghatározott egyéb követelményeket;

d) a vízhasználatra külön jogszabályban meghatározott előírások megtartására vonatkozó adatokat;

e) felszín alatti vízkészletekre települt vízilétesítmény esetén a külön jogszabályban meghatározott műszaki dokumentációt.

Ha a vízilétesítmény a vízjogi létesítési engedélyben meghatározott területen, de a vízjogi létesítési engedélytől eltérően valósult meg, akkor - a vízjogi létesítési engedély módosítása vagy fennmaradási engedély megszerzésének előírása nélkül - a vízügyi hatóság mérlegelése alapján vízjogi üzemeltetési engedély adható, ha a kérelem tartalmazza a megvalósított vízilétesítménynek a létesítésre vonatkozó vízgazdálkodási, környezetvédelmi, műszaki jogszabályoknak és hatósági előírásoknak történő megfelelésére vonatkozó tervezői nyilatkozatot és a ténylegesen megvalósult állapotot rögzítő tervdokumentációt.

Az eljárás tárgyától és a létesítmény jellegétől függően a vízjogi üzemeltetési engedélyben rendelkezni kell, különösen:

a) az engedélyezett vízilétesítményről és a vízhasználatról, ideértve mindazokat a vízgazdálkodási, vízvédelmi adatokat, amelyek a létesítmények üzemeltetését, a vízhasználat gyakorlását jellemzik, valamint a tevékenység gyakorlása során végzendő önellenőrzés feltételeit;

b) a jogszabály alapján megállapítható üzemeltetéssel összefüggő feltételekről, jogokról és kötelezettségekről;

c) ha a létesítési és üzemeltetési engedély jogosultjának személye nem azonos, az üzemeltetés jogcíméről, figyelemmel a vízilétesítmény vízgazdálkodási rendeltetésére és tulajdonára;

d) az engedély hatályáról;

e) a vízhasználat gyakorlása vonatkozásában a vízkészletjárulék fizetési kötelezettség fennállására, a fizetési mentességre vagy a részleges mentesség feltételeire vonatkozó jogszabályi követelményekről.

A vízügyi hatóság az engedély hatályának megállapítása során különösen a létesítmény vízgazdálkodási rendeltetését, műszaki jellemzőit, az üzemeltetéssel összefüggő és engedélyben előírt egyéb feltételeket értékeli és veszi figyelembe. Az engedély hatálya e rendeletnek az engedély módosítására vonatkozó szabályai szerint kérelemre vagy hivatalból módosítható.

A vízjogi üzemeltetési engedély - az engedélyben meghatározott feltételekkel és az üzemeltetéshez kapcsolódó jogszabályokban hatósági előírásokban meghatározott kötelezettségek mellett - feljogosít a vízilétesítmény használatbavételére és az engedély érvényességi ideje alatt annak üzemeltetésére. Ha a Vgtv.-ben meghatározott közfeladatokkal összefüggő és külön a vízjogi engedély alapján végezhető vízimunka, vízhasználat vagy a vízilétesítmény üzemeltetése a közérdek mértékét meghaladó, illetőleg a közfeladatok körébe nem tartozó vízimunkák elvégzését teszi szükségessé, a vízjogi engedélyben meghatározott jog csak az ezzel összefüggő külön jogszabályban meghatározott megállapodás (szerződés) szerint gyakorolható.

A vizek kártétel nélküli levezetése érdekében szükséges üzemeltetési, fenntartási, helyreállítási, illetve kármegelőzési munka elvégzésére jogosító vízjogi engedély - a vízjogi létesítési engedélyre vonatkozó előírásoknak megfelelően - a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen lévő nagyvízi mederben, parti sávon, vízjárta, valamint fakadó vizek által veszélyeztetett területen 5 évre adható a Natura 2000 terület jelölésének alapjául szolgáló fajok, illetve élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatások vizsgálatát követően. Az eljárás során a vízügyi hatóság kikéri a természetvédelmi kezelésért felelős szerv véleményét.

Az ügyfél azonosításához szükséges adatok kivételével az ügyféltől nem kérhető olyan adat igazolása, amely nyilvános, vagy amelyet jogszabállyal rendszeresített közhiteles nyilvántartásnak tartalmaznia kell.

Igazgatási szolgáltatási díj

A vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárásért a vízjogi létesítési engedélyre a vízügyi és a vízvédelmi hatósági eljárások igazgatási szolgáltatási díjairól szóló 13/2015. (III. 31.) BM rendelet 1. mellékletében megállapított díjtételek 80 %-át kell igazgatási szolgáltatási díjként megfizetni.

A vízjogi üzemeltetési engedély módosítására, szüneteltetésére és visszavonására irányuló eljárás díja a vízjogi üzemeltetési engedélyre megállapított díjtétel 50 %-a.

Amennyiben a vízjogi üzemeltetési engedély módosítása az engedélyes személyében bekövetkezett változás miatt szükséges az eljárás díja a vízjogi üzemeltetési engedélyre megállapított díjtétel 25 %-a.

A díjat az eljárás kezdeményezésekor kell a kérelmezőnek megfizetnie a területileg illetékes elsőfokú megyei katasztrófavédelmi igazgatóságnak <https://www.katasztrofavedelem.hu/137/hatosagi-elerhetosegek> honlapon közzétett előirányzat-felhasználási számlájára. A díj megfizetését igazoló befizetési bizonylatot vagy annak másolatát a kérelem, illetve a jogorvoslati kérelem előterjesztéséhez mellékelni kell.

Ügyintézési határidő

A vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárás ügyintézési határideje (teljes eljárásban) **60 nap**. Az eljárás a kérelemnek az eljáró hatósághoz történő megérkezését követő napon indul. Az ügyintézési határidő az eljárás megindulásának napján kezdődik.

Az ügyintézési határidőbe nem számít be:

- a) az eljárás felfüggesztésének,
- b) - ha függő hatályú döntés meghozatalának nincs helye - az ügyfél mulasztásának vagy késedelmének időtartama.

Ha az engedélyes a vízjogi üzemeltetési engedély módosítására, fennmaradási engedély módosítására irányuló kérelmében nyilatkozik arról, hogy a vízilétesítményt az üzemeltetési engedélyben, fennmaradási engedélyben foglaltaknak megfelelően, változatlan tulajdonjogi helyzetben, változatlan vízgazdálkodási rendeltetéssel, vízmennyiséggel és műszaki jellemzőkkel kívánja a továbbiakban is üzemeltetni, illetve a vízhasználatot gyakorolni, a vízjogi engedélyezési eljárás ügyintézési határideje 15 nap.

Hiánypótlás

Az eljáró hatóság a kérelem megérkezését követően haladéktalanul ellenőrzi, hogy a hatóságnak van-e joghatósága, hatásköre és illetékessége az ügy elbírálására, a kérelmező megfizette-e az eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjat, továbbá, hogy a kérelem tartalmazza-e a jogszabályban előírt mellékleteket.

Ha a kérelem a jogszabályban foglalt követelményeknek nem felel meg, vagy megfelel, de a tényállás tisztázása során felmerült új adatra tekintettel az szükséges, az eljáró hatóság határidő megjelölésével, a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt.

A vízügyi hatóság az eljárás során két alkalommal hívhatja fel hiánypótlásra az ügyfelet. A második hiánypótlási felhívásra a tényállás tisztázása során felmerült új adatokra tekintettel kerülhet sor.

A hiánypótlás és az ügyfél által tett nyilatkozat csak írásban terjeszthető elő.

Eljárás irataiba való betekintés

Az ügyfél az eljárás bármely szakaszában és annak befejezését követően is betekinthez az eljárás során keletkezett iratba. Harmadik személy akkor tekinthez be a személyes adatot vagy védett adatot tartalmazó iratba, ha igazolja, hogy az adat megismerése joga érvényesítéséhez, illetve jogszabályon, bírósági vagy hatósági határozaton alapuló kötelezettsége teljesítéséhez szükséges.

Az iratbetekintés során az arra jogosult másolatot, kivonatot készíthez vagy - kormányrendeletben meghatározott költségtérítés ellenében - másolatot kérhez, amelyet a hatóság kérelemre hitelesít.

Ha törvény a döntés nyilvánosságát nem korlátozza vagy nem zárja ki, az eljárás befejezését követően a személyes adatot és védett adatot nem tartalmazó véglegessé vált határozatot, valamint az elsőfokú határozatot megsemmisítő és az elsőfokú határozatot hozó hatóságot új eljárásra utasító végzést bárki korlátozás nélkül megismerheti.

Nem lehet betekinteni a döntés tervezetébe.

A hatóság a kérelem alapján az iratbetekintést biztosítja - az eljárás befejezését követően is -, vagy azt végzésben elutasítja.

Szakhatóságok

A vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárásba be kell vonni az 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. számú melléklet 16. pontjában meghatározott szakhatóságokat. A szakhatósági eljárásért külön jogszabály rendelkezése esetén igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

Ha az ügyfél az alapeljárás illetékével vagy díjával egyidejűleg nem vagy csak részben fizeti meg a szakhatósági eljárásért fizetendő illetéket vagy díjat, a hatóság haladéktalanul - valamennyi szakhatóság tekintetében - hiánypótlásra szólítja fel. A hatóság akkor keresi meg a szakhatóságot, ha az ügyfél a hiánypótlást teljesítette.

A kérelem érdemi vizsgálata

A vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárásban vizsgálni kell különösen:

a) a vízjogi létesítési engedélyben, az engedélyezési tervdokumentációban foglaltak teljesítését;

b) a jogszabályban, valamint a létesítési engedélyben meghatározott rendelkezésekre figyelemmel a próbaüzemeltetés eredményét, illetve az erre vonatkozó adatokat;

- c) víziközművek esetén az üzemeltetési szabályzatot és a víziközmű üzemeltetésével összefüggő jogszabályban meghatározott egyéb követelményeket;
- d) a vízhasználatra külön jogszabályban meghatározott előírások megtartására vonatkozó adatokat;
- e) felszín alatti vízkészletekre települt vízilétesítmény esetén a külön jogszabályban meghatározott műszaki dokumentációt.

Fellebbezés

A vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárás során hozott, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CXL. törvény (Ákr.) 116. § (3) bekezdésében meghatározott végzések ellen az ügyfél, illetve akire a döntés rendelkezést tartalmaz fellebbezhet az Ákr. 116. § (4) bekezdésében meghatározott kivételekkel.

Fellebbezni csak a megtámadott döntésre vonatkozóan, tartalmilag azzal közvetlenül összefüggő okból, illetve csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre hivatkozva lehet. A fellebbezést indokolni kell. A fellebbezésben csak olyan új tényre lehet hivatkozni, amelyről az elsőfokú eljárásban az ügyfélnek nem volt tudomása, vagy arra önhibáján kívül eső ok miatt nem hivatkozott.

A fellebbezést a döntés közlésétől számított 15 napon belül az elsőfokon eljáró hatóságnak kell benyújtani, a másodfokon eljáró, Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságnak címezve. A fellebbezés benyújtásával egyidejűleg a jogorvoslati eljárásért fizetendő díjat az elsőfokon eljáró hatóság a <https://www.katasztrofavedelem.hu/137/hatosagi-elerhetosegek> honlapján közzétett előirányzat-felhasználási számlaszámára kell megfizetni, illetve az illetéket a fellebbezésen illetékbélyeg formájában leróni vagy a Magyar Államkincstár által létrehozott eljárási illetékbevételei számlára kell megfizetni. A jogorvoslati eljárásért fizetendő díj az elsőfokú eljárásért fizetendő díjtétel 50 %-a.

Társadalmi szervezetek esetében, ha az engedélyezési eljárás nem a társadalmi szervezet kérelmére indul, a jogorvoslati eljárás díja az 1. melléklet I-V. pontjában meghatározott díjtétel 1%-a. A vízbázis védőterületét kijelölő határozattal érintett ingatlan tulajdonosa, használója által a jogorvoslati eljárásért fizetendő díj ingatlanonként 5000 Ft.

A jogorvoslati eljárásért befizetett díjat az elsőfokon eljáró hatóság a jogorvoslati kérelem, illetve az ügy összes iratainak a felterjesztésével egyidejűleg átutalja a másodfokon eljáró hatósághoz.

Az Eüsztv. alapján elektronikus ügyintézésre kötelezettek a fellebbezést csak elektronikus úton nyújthatják be.

Vízügyi felügyeleti tevékenység:

A vízügyi hatóság a vízilétesítményeket és vízhasználatokat a vízjogi üzemeltetési engedélyezési eljárás, valamint az ellenőrzés során a létesítmény jellegére és a térség vízgazdálkodásában betöltött szerepére figyelemmel, I-IV-ig terjedő felügyeleti kategóriába sorolja. Ennek megfelelően az érintett vízgazdálkodási követelmények szempontjából:

- a) az I. kategóriába a kiemelkedően fontos,
- b) a II. kategóriába a nagyobb térséget érintően jelentős,
- c) a III. kategóriába a helyi jelentőségű,
- d) a IV. kategóriába a kisebb jelentőségű

létesítmények tartoznak.

A vízügyi hatóság az ellenőrzést az I. kategóriába tartozó létesítményeknél évenként, a II. kategóriába tartozó létesítményeknél kétévenként, a III. kategóriába tartozó létesítményeknél ötévenként, a IV. kategóriába tartozó létesítményeknél esetenként (szűrőpróbaszerűen, illetve megkeresés vagy bejelentés alapján) végzi.

A vízügyi hatóság az ellenőrzés során - szükség szerint - szakmai, módszertani útmutatást és tanácsot ad, egyben lehetőséget biztosít az engedélyesnek arra, hogy - az azonnali intézkedést igénylő eseteket kivéve - a vízgazdálkodási cél, illetőleg követelmény önkéntes jogkövetés útján teljesüljön.

Ha a vízügyi hatóság ellenőrzése során megállapítja, hogy a jogellenes vízimunka, vízhasználat, vízilétesítmény kizárólagos állami tulajdonban lévő vízkészletet (felszíni vizeket, felszín alatti vizeket, a felszín alatti vizek természetes víztartó képződményeit), medret vagy vízilétesítményt érint, akkor a működési területével érintett vízügyi igazgatóságot, mint a vízügyi hatósági eljárásban ügyfélnek minősülő szervezetet az ellenőrzés során feltárt jogellenes tevékenységről és intézkedéséről a vízügyi hatóság értesíti. Ha a vízügyi hatóság az ellenőrzés eredményeként határozatot hoz, azt a vízügyi igazgatóságnak megküldi.

A hatósági engedély nélkül vagy attól eltérően gyakorolt vízhasználat, megvalósított vízimunka, illetve megépített vízilétesítmény esetén az ellenőrzést követő intézkedéseket a vízügyi hatóság az ellenőrzés befejezését követően, a jogellenes állapot szakmai megítélésétől is függően haladéktalanul, de legkésőbb az ellenőrzés befejezésétől számított 2 hónapon belül köteles megtenni.

A vízügyi felügyeleti ellenőrzéseket a vízügyi hatóság éves ellenőrzési terv alapján végzi.

Záradék:

Felhívom a figyelmet arra, hogy a fenti általános tájékoztatást a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság a jogszabályokban foglalt célirányos idézésével adta meg, melyeket minden esetben az egyedi ügyre vonatkozóan kell megfelelően alkalmazni. Bővebb előzetes tájékoztatást a helyi vízgazdálkodási hatósági jogkörrel rendelkező települési önkormányzatok jegyzői és a vízügyi és vízvédelmi hatáskörrel rendelkező hatóságok, azaz a fővárosi és a kijelölt megyei katasztrófavédelmi igazgatóságok adhatnak.